

Strategisch prognoseverslag 2023: duurzaamheid en welzijn centraal in de open strategische autonomie van Europa

Brussels, 6 juli 2023

Vandaag heeft de Europese Commissie het **strategisch prognoseverslag 2023** gepresenteerd, waarin wordt geanalyseerd hoe “duurzaamheid en het welzijn van mensen centraal kan worden gesteld in de open strategische autonomie van Europa”, en er worden daartoe concrete maatregelen voorgesteld.

De EU zet zich in voor een diepgaande en ambitieuze transitie om in de komende paar decennia klimaatneutraliteit en duurzaamheid te bereiken. Deze duurzaamheidstransitie is van cruciaal belang om de open strategische autonomie van de EU te versterken, het Europese concurrentievermogen op lange termijn te waarborgen, het Europese model van de sociale markteconomie te handhaven en het Europese mondiale leiderschap in een nieuwe, klimaatneutrale economie te consolideren. Hiervoor moet de EU verscheidene uitdagingen aanpakken en keuzes maken die onze samenlevingen en economieën snel en grootschalig zullen beïnvloeden.

In het verslag van 2023 wordt een overzicht geboden van de uitdagingen waaraan we blootstaan, en worden tien actiegebieden voorgesteld om van de transitie een succes te maken. Om beleidsmakers uit te rusten met economische indicatoren die mede het welzijn in acht nemen, wordt in het verslag voorgesteld om het bruto binnenlands product (bbp) aan te passen om andere factoren, zoals gezondheid en milieu, in aanmerking te nemen.

Deze aanpak zal de open strategische autonomie van de EU en haar mondiale positie op weg naar een veerkrachtige klimaatneutrale economie verstevigen.

Overwinnen van belangrijke sociale en economische uitdagingen

Tijdens de duurzaamheidstransitie — die zowel economische als sociale duurzaamheid omvat — staat de EU voor verschillende uitdagingen. Bijvoorbeeld:

- **Veranderende geopolitieke verschuivingen beïnvloeden de publieke opinie en de manier waarop regeringen wereldwijd optreden**, wat een uitdaging vormt voor internationale samenwerking in kwesties van mondiaal belang, zoals klimaatverandering of de energietransitie.
- **De behoefte aan een nieuw economisch model dat gericht is op het welzijn van mensen en de natuur**, waarbij economische groei wordt losgekoppeld van hulpbronnengebruik en er wordt overgeschakeld op duurzamere productie en consumptie. Ongeveer 75% van de bedrijven in de eurozone is sterk afhankelijk van natuurlijke hulpbronnen. Economische, sociale en ecologische duurzaamheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.
- **Een toenemende vraag naar passende vaardigheden voor een duurzame toekomst**. De beschikbaarheid van werknemers met de juiste technische en zachte vaardigheden wordt van cruciaal belang voor het concurrentievermogen van de EU: 85% van de bedrijven in de EU beschikt momenteel niet over personeel met de competenties die nodig zijn om de groene en digitale transitie te doorlopen.
- **De duurzaamheidstransitie vereist ongekeende investeringen**. Het resultaat zal afhangen van het veiligstellen van voldoende financiering uit zowel de publieke als de particuliere sector.

Tien belangrijkste actiegebieden

Het verslag van vandaag benoemt tien gebieden waarop onze beleidsrespons nodig is opdat de duurzaamheidstransitie gericht blijft op het welzijn van mensen en de samenleving:

1. **Het opstellen van een nieuw Europees sociaal contract** met een vernieuwd welzijnsbeleid en een focus op hoogwaardige sociale diensten.
2. **De eengemaakte markt verdiepen ter bevordering van een veerkrachtige**

klimaatneutrale economie met een focus op open strategische autonomie en economische veiligheid.

3. **Een impuls geven aan het aanbod van de EU op het wereldtoneel** om de samenwerking met belangrijke partners te versterken.
4. **Ondersteuning van verschuivingen in productie en consumptie naar duurzaamheid**, met gerichte regelgeving en de bevordering van een evenwichtige levensstijl.
5. **Op weg naar een "Europa van investeringen"** door middel van overheidsmaatregelen als katalysator voor investeringen voor de transities.
6. **Overheidsbegrotingen geschikt maken voor duurzaamheid** door middel van een efficiënt belastingkader en efficiënte overheidsuitgaven.
7. **Beleids- en economische indicatoren verder verschuiven naar duurzaam en inclusief welzijn**, onder meer door het bbp aan andere factoren aan te passen.
8. **Waarborgen dat alle Europeanen aan de transitie kunnen bijdragen** door de arbeidsparticipatie te vergroten en de nadruk te leggen op toekomstige vaardigheden.
9. **Versterken van de democratie**, met rechtvaardigheid tussen de generaties centraal in de beleidsvorming om de steun voor de transities te versterken.
10. **Civiele bescherming aanvullen met "civiele preventie"** door het instrumentarium voor paraatheid en respons van de EU te versterken.

Volgende stappen

Het prognoseverslag 2023 wordt tijdens de Raad Algemene Zaken van 10 juli aan de EU-lidstaten voorgelegd. Samen met de werkzaamheden van het Spaanse voorzitterschap van de Raad van de EU op het gebied van prognoses dient het verslag van de Commissie naar verwachting ook als input voor de bespreking van de leiders tijdens de informele Europese Raad in Granada in oktober 2023.

In november 2023 zal de Commissie samen met het Europees Parlement de jaarlijkse conferentie over het Europees systeem voor strategische en politieke analyse (Espas) organiseren. Dat is een gelegenheid om de belangrijkste bevindingen van het door de EU-instellingen gezamenlijk opgestelde verslag van 2024 over interinstitutionele mondiale trends te beoordelen en te bespreken, en na te denken over de te volgen koers.

Achtergrond

Strategische prognoses helpen de Commissie op haar toekomstgerichte en ambitieuze pad om de zes hoofddoelstellingen van **voorzitter Von der Leyen** te verwezenlijken. Vanaf 2020 worden jaarlijkse strategische prognoseverslagen opgesteld als basis voor de prioriteiten van de Commissie, het werkprogramma van de Commissie en haar meerjarenprogrammering.

Het verslag van dit jaar bouwt voort op eerdere edities, die gericht waren op veerkracht als nieuw kompas voor de [beleidsvorming van de EU \(2020\)](#), op de [open strategische autonomie van de EU \(2021\)](#) en [de groene en de digitale transitie in de nieuwe geopolitieke context \(2022\)](#).

De analyse in het strategisch prognoseverslag 2023 is gebaseerd op de inclusieve en participatieve prognoseoefening door het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, aangevuld met breed overleg met de lidstaten, met andere EU-instellingen in het kader van het Espas en met burgers via een verzoek om input, gepubliceerd op het portaal "[Geef uw mening](#)". De resultaten van de prognosebespreking worden gepresenteerd in het "Science for policy"-[verslag](#) van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek: "Naar een billijk en duurzaam Europa 2050: sociale en economische keuzes bij duurzaamheidstransities."

Meer informatie

[Strategisch prognoseverslag 2023](#): duurzaamheid en welzijn van de mensen centraal in de strategische autonomie van Europa

[Website Strategisch prognoseverslag 2023](#)

[Vragen en antwoorden over het strategisch prognoseverslag 2023](#)

[Factsheet \(EN\)](#)

[Website over strategische prognoses](#)

["Science for policy"-verslag van het JRC: Naar een eerlijk en duurzaam Europa 2050: sociale en economische keuzes bij duurzaamheidstransities](#)

Quotes:

Het strategisch prognoseverslag 2023 komt precies op het juiste moment. De Commissie stelt een actiegerichte analyse voor van de belangrijkste uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd bij haar duurzaamheidstransitie. Deze analyse weerspiegelt onze focus op het welzijn van de huidige en toekomstige generaties en de dringende noodzaak om onze planeet te beschermen. We willen dat Europa een voortrekkersrol blijft spelen in de duurzaamheidstransitie door het inzetten van onze unieke sociale markteconomie en mondiale handelsmacht. Dit draagt bij tot een sterker leiderschap van Europa in de wereld en stelt ons in staat om vanuit onze eigen kracht sterke partnerschappen met anderen op te bouwen: de open strategische autonomie van Europa. Maroš Šefčovič, vicevoorzitter voor Interinstitutionele Betrekkingen en Prognoses - 06/07/2023

Contactpersoon voor de pers:

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

[Tommaso ALBERINI](#) (+32 2 295 70 10)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)